

Sørlandet Sykehus HF'S (SSHF)

Del H Spesielle kontraktsbestemmelser

DEL H

SPESIELLE KONTRAKTSBESTEMMELSER

1 Definisjoner –

SSHF er Sørlandet sykehus ved administrerende direktør. SSHFs oppdragsgivere, og brukere regnes som tredjemenn i relasjon til denne kontrakt.

2 Møter

2.1 Mellom totalentreprenør og SSHF

Referat føres av SSHF eller den han utpeker.

3 Totalentreprenørs forsikring

Tingsforsikringen skal gjelde inntil alle arbeider vedrørende hele bygget, anlegget og/eller prosjektet er overtatt av SSHF.

Totalentreprenørs forsikringer skal være i henhold til NS 8407 pkt 8 og skal innen 14 dager etter kontraktsinngåelse dokumenteres ved utfylling av vedlagte formularer;

Blankett 2 - NS 8407 Forsikringsattest tingsforsikring og

Blankett 3 - NS 8407 Forsikringsattest ansvarsforsikring.

4 Kontraksmedhjelpere

4.1 Plikter

Totalentreprenør kan ikke ha flere enn to ledd underentreprenører i kjede under seg. SSHF kan samtykke til flere ledd dersom det på grunn av uforutsette omstendigheter er nødvendig for å få gjennomført kontrakten.

Totalentreprenørs bruk av enkeltpersonforetak skal godkjennes skriftlig av SSHF. SSHF kan bare nekte godkjenning der han har saklig grunn. SSHF vil som hovedregel kreve at enkeltpersonforetak som skal godkjennes driver reell næringsvirksomhet, fører regnskap og sender inn mva-oppgaver 6 ganger per år.

Lønn og annen godtgjørelse til egne ansatte, ansatte hos underleverandører og innleide skal utbetales til konto i bank.

Ved inngåelse av kontrakter om underentreprise, skal totalentreprenør i henhold til forskrift om offentlig anskaffelser innhente skatteattest, jf. forskrift om offentlige anskaffelser. Kravet gjelder ved inngåelse av kontrakter i tilknytning til oppdraget som overstiger en verdi på NOK 500.000 eks. mva. Totalentreprenør skal på forespørsel og uten ugrunnet opphold kunne fremlegge ovennevnte dokumentasjon.

Totalentreprenør skal ikke engasjere underentreprenører for å utføre arbeid under denne kontrakten som er i en situasjon som nevnt i forskrift om offentlige anskaffelser § 24-2.

Totalentreprenør skal til enhver tid holde SSHF orientert om kontaktopplysninger til underleverandørene sine og hvem som har signaturrett for disse.

Alle avtaler totalentreprenør inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

4.2 Sanksjoner

Brudd på ovennevnte plikter gir SSHF rett til å kreve at forholdet rettes opp, om nødvendig ved skifte av underentreprenørleverandør, innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel fra SSHF. Det samme gjelder dersom opplysningene i skatteattesten viser at underentreprenøren/leverandøren ikke har oppfylt sine forpliktelser overfor skattemyndighetene. Omkostningene som følge av heving av underentreprenørens avtale, skal bæres av totalentreprenør.

Ved mislighold av ovennevnte plikter, kan SSHF gjennom totalentreprenør nekte den aktuelle underentreprenøren og dennes ansatte tilgang til byggeplassen.

Vesentlig mislighold av ovennevnte plikter kan påberopes av SSHF som grunnlag for heving.

Alle avtaler totalentreprenør inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

5 Kvalitetssikring

Totalentreprenør skal ha og følge et styringssystem og en kvalitetsplan som tilfredsstillende deler av NS-EN ISO 9001: 2008 "Systemer for kvalitetsstyring.

- Krav": Pkt 4 System for kvalitetsstyring –
- Krav, pkt 5 Ledelsens ansvar,
- pkt 6 Ressursstyring ,
- pkt 8 Målinger, analyse og forbedringer.

Styringssystemet skal også tilfredsstillende NS-EN-ISO 14001:2004

- pkt 4 Krav til miljøstyringssystem, eller tilsvarende krav i andre miljøstandarder.

6 Forhold på byggeplassen

6.1 Internkontroll. Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA)

Totalentreprenør skal følge den til enhver tid gjeldende arbeidsmiljølov med tilhørende forskrifter, SSHF's SHA-plan og koordinators anvisninger.

Totalentreprenør plikter å ha et internkontrollsystem iht. forskrift om systematisk helse- miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter.

Relevante deler av SSHFs SHA-plan skal innarbeides i, og følges opp gjennom totalentreprenørs internkontroll. Innarbeidingen skal skje slik at SHA-planens bestemmelser kan identifiseres.

Med mindre annet er avtalt, skal all kommunikasjon mellom nøkkelpersoner i prosjektet foregå på norsk. Totalentreprenør skal sørge for at arbeidstakerne han og eventuelle underleverandører benytter kan kommunisere på en slik måte at manglende kommunikasjon ikke utgjør en sikkerhetsrisiko, se for øvrig krav i SHA-planen.

Ved brudd på ovennevnte plikter har SSHF rett til å stanse arbeidene i den utstrekning SSHF anser det nødvendig.

Vesentlig mislighold av ovennevnte plikter kan påberopes av SSHF som grunnlag for heving. Der slikt mislighold består i stadige brudd på pliktene, kan SSHF heve selv om totalentreprenør retter forholdene. SSHF kan på samme måte kreve at totalentreprenør skifter ut underleverandører. Dette skal skje uten omkostninger for SSHF

6.2 HMS-kort

Alle arbeidstakere skal, lett synlig, bære gyldig HMS-kort utstedt av Arbeidstilsynet. Ordrebekreftelse, søknadsskjema ol aksepteres ikke som HMS-kort. Arbeidstakere som ikke har slikt HMS-kort, skal totalentreprenør vise bort fra byggeplassen.

6.3 Rapporteringsplikt til Sentralskattekontoret for utenlandssaker

Kontrakt gitt til utenlandsk leverandør eller underleverandør, og alle arbeidstakere på slik kontrakt, skal rapporteres til Sentralskattekontoret for utenlandssaker i henhold til ligningsloven § 5-6.

Totalentreprenør er ansvarlig for at slik rapportering skjer i hele kontraktskjeden. Totalentreprenør skal på forespørsel dokumentere at rapporteringsplikten er oppfylt ved kopi av innmeldingsskjema eller kvittering fra Altinn.

Eventuelt ansvar for skatter eller avgifter, gebyrer eller tvangsmulkt ilagt SSHF som følge av at totalentreprenør ikke har overholdt sine forpliktelser etter dette punktet, er totalentreprenørs ansvar og skal betales av ham.

6.4 Krav om faglærte håndverkere

Minimum 40% av arbeidede timer innenfor bygg- og anleggsgagnene (de fag som omfattes av utdanningsprogrammet for bygg- og anleggsteknikk, samt anleggsgartnerfaget) skal utføres av arbeidere med fagbrev, svennebrev eller dokumentert fagopplæring i henhold til nasjonal fagopplæringslovgivning. I enkeltpersonforetak uten ansatte, gjelder kravet om slik fagopplæring for eier.

Totalentreprenør skal redegjøre for hvordan kravet vil bli oppfylt, samt jevnlig oversende bemanningsplaner og rapporter som viser oppfylleelsesgraden.

SSHF kan stanse arbeidet dersom ovennevnte plikter misligholdes, eller det er grunn til å tro at slikt mislighold vil inntreffe, og forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel fra SSHF.

6.5 Krav til lønns- og arbeidsvilkår – sosial dumping

Totalentreprenør er ansvarlig for at egne ansatte, ansatte hos underleverandører og innleide har lønns- og arbeidsvilkår i henhold til:

- Forskrift om allmenngjort tariffavtale.
- Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter av 8. februar 2008 der denne kommer til anvendelse. På områder som ikke er dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale, skal lønns- og arbeidsvilkårene være i henhold til landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje. Med lønns- og arbeidsvilkår menes bestemmelser om minste arbeidstid, lønn, herunder overtidstillegg, skift- og turnustillegg og ulempetillegg, og dekning av utgifter til reise, kost og losji, i den grad slike bestemmelser følger av tariffavtalen.

Totalentreprenør plikter på forespørsel å dokumentere lønns- og arbeidsvilkårene for egne arbeidstakere, arbeidstakere hos eventuelle underleverandører og innleide. Opplysningene skal dokumenteres ved blant annet kopi av arbeidsavtale, lønsslipp, timelister og arbeidsgiverens bankutskrift. Dokumentasjonen skal være på personnivå og det skal fremgå hvem den gjelder.

Totalentreprenør og hans kontraktsmedhjelpere kan søke SSHF om at utsendte arbeidstakere kan gjennomsnittsberegne arbeidstiden iht arbeidsmiljøloven § 10-5.

Ved brudd på kravene til lønns- og arbeidsvilkår skal totalentreprenør rette forholdet. Der bruddet har skjedd hos en underleverandør, herunder bemanningsselskaper, er rettingsplikten begrenset til krav som er fremmet skriftlig innen tre måneder etter lønnens forfallsdato, både for krav som følger av allmenngjort tariffavtale og landsomfattende tariffavtale. De vilkår og begrensninger som følger av lov om allmenngjøring av tariffavtaler m.v. av 4. juni 1993 § 13, skal gjelde i begge disse tilfellene.

SSHF har rett til å holde tilbake et beløp tilsvarende ca. to ganger innsparingen for arbeidsgiveren. Tilbakeholdsretten opphører så snart retting etter foregående ledd er dokumentert.

Vesentlig mislighold av lønns- og arbeidsvilkår hos totalentreprenør kan påberopes av SSHF som grunnlag for heving, selv om totalentreprenøren retter forholdene. Dersom bruddet har skjedd i underleverandørleddet, herunder bemanningsselskaper, kan SSHF på samme måte kreve at totalentreprenør skifter ut underleverandører. Dette skal skje uten omkostninger for SSHF.

Alle avtaler totalentreprenør inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten, skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

6.6 Ytre miljø - Tropisk tømmer og fredet skog

Som følge av at SSHF ikke skal ha regnskogmateriale eller materiale fra fredet skog i sine bygg eller på sine byggeplasser, og som følge av manglende pålitelige sertifiseringsordninger for trevirke, skal totalentreprenør planlegge og utføre kontraktarbeidet slik at tropisk trevirke ikke blir benyttet eller forefinnes på byggeplass.

Totalentreprenør kan søke SSHF om unntak fra dette. Vedlagt søknaden skal følge dokumentasjon fra pålitelig, uavhengig tredjepart om opprinnelsesland og tresort, samt forsikring om at trevirket ikke kommer fra regnskog eller fredet skog. SSHF avgjør etter eget skjønn om unntak skal gis, og gjør særskilt oppmerksom på at unntak ikke kan påregnes.

Aksept av totalentreprenørs tilbud anses ikke som et meddelt unntak etter denne bestemmelse.

Dersom det på tross av bestemmelsene ovenfor, i kontraktsarbeidet eller på byggeplass, finnes eller kan finnes trevirke fra regnskog, fredet skog eller tropisk trevirke som ikke er godkjent av SSHF, er dette å anse som en mangel som kan kreves rettet for totalentreprenørs regning, uavhengig av kostnadene ved slik retting. SSHF kan i tillegg kreve dekket sitt tap som følge av mangelen. For øvrig gjelder kontraktens misligholdssanksjoner.

6.7 Ytre miljø - Isolerglassruter, miljøskadelige stoffer og kjemikalier, avfallsregnskap

SSHFen kan kreve dagmulkt av totalentreprenør dersom han misligholder sine plikter mht

- å sikre at leverandører av isolerglassruter til byggeprosjektet deltar i et retursystem for kasserte PCB-holdige isolerglassruter, jf. avfallsforskriften av 01.06.04 nr. 930 kapittel 14
- substitusjonsplikt når det gjelder miljøskadelige stoffer og kjemikalier.

SSHF kan i tillegg kreve dagmulkt dersom totalentreprenør misligholder sine plikter mht

- levering av avfallsrapporter månedlig og sluttrapport kildesortering.

For punkt a) til c) ovenfor vil dagmulkt først være aktuelt dersom forholdet ikke er rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel fra SSHF.

Mulkten løper fra fristens utløp til forholdets opphør. Mulkten per hverdag skal utgjøre én promille av kontraktssummen - men ikke mindre enn NOK 1.500. Mulkten skal betales i tillegg til eventuell dagmulkt for forsinkelse.

Unnlattelse av å rette forholdet innen fristens utløp anses som vesentlig mislighold og kan påberopes av SSHF som grunnlag for heving i en periode på 1 måned etter fristens utløp. For mislighold av ovennevnte plikter der misligholdet ikke kan rettes, påløper en bot på NOK 10.000 per mislighold.

6.8 Ytre miljø - Mangelfull avfallshåndtering

Gjelder ikke for denne kontrakten, utgår.

Dersom prosjektets og myndighetenes krav til avfallshåndtering ikke nås (se Miljøoppfølgingsplanen), kan SSHF fastsette en mulkt oppad begrenset til NOK 150.000, som fordeles på entreprenørene i prosjektet etter SSHF's skjønn. Medfører ikke-oppfyllelse av kravene at SSHF ilegges tvangsmulkt, jf. avfallsforskriften § 18-6, vil differansen mellom tvangsmulkten og NOK 150.000 også fordeles på entreprenørene etter totalentreprenørs skjønn.

6.9 Ytre miljø - Pliktig medlemskap i returordning for emballasje

En norsk entreprenør (merverdiavgiftsregistrert i Norge) skal senest ved kontraktsinngåelsen fremlegge dokumentasjon (medlemsbevis fra Grønt Punkt Norge AS eller tilsvarende ordning) for at han er medlem i en miljømessig forsvarlig returordning for sluttbehandling av emballasje eller oppfyller forpliktelsen gjennom tilsvarende egen returordning. Dersom totalentreprenør er av den oppfatning at han ikke kommer til å benytte emballasje, skal han senest ved kontraktsinngåelsen sende en skriftlig erklæring til SSHF om dette.

6.10 Bytte av nøkkelpersonell

Totalentreprenør kan ikke uten SSHFs skriftlige samtykke skifte ut sin prosjektleder, anleggsleder, prosjekteringsleder eller personer som ble evaluert i forbindelse med tildeling av kontrakten eller avtalt som erstatning for slik person. SSHF kan bare nekte samtykke dersom han har saklig grunn. SSHF skal svare innen rimelig tid etter han har mottatt forespørsel om samtykke. Ved bytte av personell kan SSHF i rimelig utstrekning kreve kostnadsfri overlapping.

Dersom slikt personell, uten skriftlig samtykke skiftes ut, på tross av at SSHF har saklig grunn til å nekte, betales en dagmulkt på NOK 10.000 per dag. Dette gjelder ikke dersom forholdet rettes innen en rimelig frist fastsatt av SSHF. Dagmulkt påløper uansett ikke der SSHF har unnlatt å påberope seg kontraktsbrudd uten ugrunnet opphold etter at han ble kjent med personskiftet.

Samlet dagmulktsansvar etter denne bestemmelse er begrenset til 10% av kontraktssummen, maksimalt NOK 300.000. Mulkten skal betales i tillegg til eventuell dagmulkt for forsinkelse.

6.11 Covid 19 virkning på bemanning

Det er viktig at oppdragsgiver og totalentreprenør kartlegger personellsituasjonen og skaffer seg en oversikt over tilgjengelige ressurser.

Oppdragsgiver og totalentreprenør bør planlegge for fravær og sørge for å ha back-up i tilfelle fravær grunnet karantene og sykdomstilfeller.

Tiltak ved pandemi:

Totalentreprenør skal i en slik situasjon gi lister hver måned med navn til oppdragsgiver om hvem fra anleggs ledelsen som er i karantenesituasjon pga covid 19, og forventet friskmeldingstidspunkt. Det skal i tillegg legges frem månedlige oversikter over status på anleggsarbeidere som er i karantene og virkning for anleggsarbeidets fremdrift.

Hvis det er bestillinger som rammes av pandemien, så skal det tilsvarende leveres inn månedlig oversikt over hvilke varer dette er, om varen er fremdriftskritisk og i tilfelle hvordan, og forventet tidspunkt for når varen ankommer anlegget.

6.12 Covid 19 og manglende tilkomst for å utføre arbeidet

Anleggsarbeidet skal utføres på sykehusets kombinerte kontor, poliklinikk og sengefløy mens fløyen er i full drift. Ved en oppblomstring av pandemien vil deler av fløyen bli avstengt slik at syke pasienter enten beskyttes mot covid 19, eller at hele sengeposter benyttes for covid 19 tilfeller. I slike tilfeller vil det ikke bli tilkomst til enkelte av etasjenivåene. Arbeider som krever tilkomst til disse etasjenivåene vil i så fall bli utført etter at etasjenivået er frigitt, øvrige arbeider hvor slik tilkomst ikke kreves utføres ihht plan. Fremdriftsplan justeres fortløpende, og virkningen av manglende tilkomst bygges inn. Dato for dagmulktberegning forskyves tilsvarende.

6.13 Møter under pandemi

Møter under pandemi kan avholdes som møter over datanettet, ref løsninger som skype, teams osv.

7 SSHFs rett til å føre kontroll

7.1 Innsynsrett

SSHF har rett til å føre kontroll med totalentreprenørs oppfyllelse av kontraktsforpliktelsene.

SSHF, eller den som er bemyndiget av SSHF, skal ha rett til innsyn i totalentreprenørs kvalitets-, internkontroll (HMS) og miljøstyringssystem og de deler av styringssystemet for øvrig og regnskap, som kan ha betydning for totalentreprenørs oppfyllelse av kontrakten.

Innsynsretten omfatter revisjon ved intervjuer, inspeksjon, kontroll og dokumentgjennomgåelse. Totalentreprenør skal vederlagsfritt yte rimelig assistanse ved slikt innsyn. Innsynsretten er begrenset til tre år etter at anlegget er tatt i bruk.

Totalentreprenør skal sikre at SSHF har tilsvarende innsynsrett hos totalentreprenørs direkte og indirekte kontraktsmedhjelpere, med mindre leveransen har en klart underordnet betydning for totalentreprenørs evne til å oppfylle sine forpliktelser overfor SSHF.

7.2 Pliktig medlemskap i StartBANK

Totalentreprenør skal ved kontraktsinngåelse oppgi StartBANK ID. Det samme gjelder for eventuelle underentreprenører. StartBANK medlemskapet skal inkludere SKAV-fullmakt.

7.3 SSHFs rett til å innhente opplysninger

SSHF skal ha fullmakt fra totalentreprenør og underleverandør(er) til et ubegrenset antall ganger å innhente opplysninger om de forhold som er angitt i fullmakt til innhenting av opplysninger om skatte- og avgiftsforhold mm.

De rettigheter og plikter som fremgår av fullmakten, skal gjelde fra signering av fullmakten og frem til seks måneder etter at anlegget er tatt i bruk.

8 Forskudd

Et eventuelt avtalt forskudd til totalentreprenør vil ikke bli utbetalt før godkjent sikkerhet er stillet, jf. Blankett 4 - NS 8407 Bankgaranti for kontrakts forskudd.

9 Generelle betalingsbestemmelser

Faktura og kreditnota skal sendes elektronisk til SSHFs fakturamottak.

10 SSHFs overtakelse

Overtakelsesforretning skal gjennomføres til avtalt tid.

11 Forsinkelse

Avtalt tidspunkt for SSHFs overtakelse er dagmulktbelagt.

11.1 Dagmulktbelagte frister

Totalentreprenørs frist til å utarbeide og fremlegge fremdriftsplan og til å revidere fremdriftsplanen, er dagmulktbelagt. Det samme er frist for igangsetting av arbeid på byggeplass, frister for overlevering av FDV-dokumentasjon (2D tegninger, anvisninger teknisk avdeling hos SSHF trenger for å drifte anlegget), nedetid for ventilasjon ref del A og B, samt frist for SSHFs overtakelse. (Kan skje når kommunen har gitt ferdigattest).

11.2 Dagmulktenes størrelse

Dagmulkten, ved overskridelse av fristene, fristen for igangsetting av arbeid på byggeplass og frister for overlevering av FDV-dokumentasjon, er NOK 1.500 per hverdag. Dagmulkten ved overskridelse av frist for SSHFs overtakelse eller nedetid ventilasjon i forhold til oppgitte nedetider er 1 promille av hele kontraktssummen.

11.3 Covid 19 virkning på fremdrift

Se pkt 6.12

Hvis en slik situasjon inntreffer skal vederlagsjustering for kapitallytelser, rigging, drift og nedrigging kompenseres etter regelverket angitt i pkt 13.2.2

12 Oppsigelse

SSHF kan si opp kontrakten uten å betale erstatning i de tilfeller som er nevnt i forskrift om offentlige anskaffelser § 28-3.

13 Endringer (NS 8407 pkt 31)

13.1 Retten til å pålegge endringer (NS 8407 pkt 31.1)

Byggherren kan ikke pålegge totalentreprenøren endringer utover 25% netto tillegg til kontraktssummen.

13.2 Særskilt varsel om økte utgifter til rigg og drift mv. (NS 8407 pkt 34.1.3)

Kravene om særskilt varsel i NS 8407 pkt 34.1.3 tredje ledd, gjelder ikke for vederlagsjustering for kapitallytelser, rigging drift og nedrigging.

Følgende standardiserte bestemmelser gjelder for vederlagsjustering for kapitallytelser, rigging, drift og nedrigging:

13.2.1 Regulering i uendret byggetid

Hvis prisen på netto vederlagsjusteringer som følge av forhold beskrevet i NS 8407 pkt 34.1.1 og 34.1.2 ikke overstiger 10% av kontraktssum, gis det ingen kompensasjon.

Overstiger prisen på netto vederlagsjusteringer 10% av kontraktssummen, gis det kompensasjon etter følgende formel:

$$\frac{0,5 A (B - 1,1 C)}{C}$$

A = avtalt pris på opprinnelig rigg- og driftskapittel eks mva

B = kontraktsverdi av utført arbeid på tidspunktet for opprinnelig sluttfrist eks mva

C = opprinnelig kontraktsbeløp (kontraktssum eks mva)

Ved utregningen av kontraktsverdi av utført arbeid på tidspunktet for opprinnelig sluttfrist eks mva (B), skal det ikke tas hensyn til

- regulering av kontraktssummen pga. lønns- eller prisstigning,
- utbetaling av eventuelt påslag pga. administrasjon av sideentreprenører eller tiltransport av entreprisekontrakter/prosjekteringsoppdrag m.v,
- avbestillingserstatning,
- endringsarbeid som gjøres opp inklusive rigg/drift, og
- kompensasjon for økt rigg og drift i endret byggetid.

Reguleringsbeløp ifølge denne bestemmelse, lønns- og prisreguleres etter indeks som angitt i tilbudsskjemaet, regnet i måneder fra tilbudsdato til tyngdepunkt for produksjon i byggetiden.

13.2.2 Regulering i forlenget byggetid

Har totalentreprenøren krav på fristforlengelse etter NS 8407 pkt 33.1 skal vederlagsjustering for kapitallytelser, rigging, drift og nedrigging kompenseres etter følgende formel:

$$\frac{0,7 A (Z)}{Y}$$

A = avtalt pris på opprinnelig rigg- og driftskapittel eks mva

Y = opprinnelig byggetid (med byggetid menes tiden fra oppstart byggeplass (dersom dato for dette er angitt i konkurransegrunnlaget gjelder denne, hvis ikke gjelder dato for første tilrigging på byggeplass) til oppstart prøvedrift (overtakelse dersom ingen prøvedrift er avtalt)

Z = forlengelsen utover opprinnelig byggetid

Dersom fristforlengelse kun er gitt for deler av arbeidene, skal A reduseres forholdsmessig.

Reguleringsbeløp ifølge denne bestemmelse, lønns- og prisreguleres etter indeks som angitt i tilbudsskjemaet, regnet i måneder fra tilbudsdato til tyngdepunkt for produksjon i byggetiden.

14 Uenighet om endringer mv. - Totalentreprenørens søksmål (NS 8407 pkt 35.2)
NS 8407 pkt 35.2 a) utgår.

15 Prøvedrift (NS 8407 pkt 38.2)

15.1 Prøvedrift

Med mindre annet er avtalt skal det gjennomføres en prøvedriftsperiode på tekniske anlegg og installasjoner (heretter samlet kalt tekniske anlegg). Med prøvedriftsperiode menes et avtalt tidsrom hvor anlegget prøves under normale driftsforhold, innbefattet samkjøring og, hvis nødvendig, integrert systemtesting med andre tekniske anlegg, og hvor byggherren i prøvedriftsperioden har slik disposisjonsrett som nevnt nedenfor.

Oppstart av prøvedriftsperiode skjer før overtakelse, men etter avholdt og godkjent ferdigbefaring og når funksjonsprøver er ferdig og kontrollert (ferdigstilling). For ferdigbefaringen og rett til å nekte å godkjenne ferdigbefaringen, gjelder reglene for overtakelsesforretning i NS 8407 pkt 36, 37.1 til 37.3 tilsvarende.

Oppstart av prøvedriftsperiode innebærer følgende:

- a) Byggherren får rett til å ta de tekniske anlegg og resten av kontraktsarbeidet i bruk.
- b) Risikoen for kontraktsarbeidet går over på byggherren, jf NS 8407 pkt 19.1.

Prøvedrift har følgende hensikt:

- Kontrollere at anleggene fungerer tilfredsstillende
- Vise at funksjoner og anlegg er stabile over tid
- Etterkontrollere og justere (regulerings)funksjoner basert på driftserfaring
- Kontrollere at anlegg for øvrig er i henhold til kontraktens funksjonskrav
- Gi driftspersonell opplæring og driftserfaring sammen med totalentreprenøren/ leverandørene av de enkelte anlegg
- Rette feil og mangler som avdekkes i prøvedriftsperioden.

Prøvedriftsperioden er et år.

16 Misligholdt kontraktsforpliktelse - konsekvens for senere konkurranser

Brudd på pliktene i denne kontrakten vil kunne bli nedtegnet og få betydning i senere konkurranser, enten i kvalifikasjons- eller tildelingsomgangen.

17 Reklame og kontakt med media

17.1 Reklame

Dersom totalentreprenør eller hans kontraktsmedhjelpere for reklameformål eller på annen måte ønsker å gi offentligheten informasjon om oppdraget, utover å oppgi oppdraget som generell referanse, skal dette forelegges SSHF på forhånd.

Det er ikke tillatt til å drive reklame eller PR for eget firma på byggeplass eller på byggeplasskilt.

17.2 Kontakt med media

All kontakt med media skal håndteres av SSHF

18 Lover, forskrifter og andre offentlige vedtak/Offentlige vedtak

Ikke aktuelt for denne entreprisen, byggherren har ansvaret for ansvarlig søker. Totalentreprenøren skal overta rammetillatelsen innhentet av SSHF og føre denne videre. Totalentreprenør må derfor engasjere ansvarlig søker for alt søknadsarbeid etter at rammetillatelse er gitt. SSHF betaler offentlige avgifter for rammetillatelse. Øvrige avgifter til det offentlige betales av totalentreprenør.

19 Etisk handel

Totalentreprenør skal respektere grunnleggende krav til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og miljø i egen virksomhet og i leverandørkjeden. Varer og materialer, som leveres til SSHF, skal være fremstilt under forhold som er forenlige med kravene angitt nedenfor. Kravene bygger på sentrale FN-konvensjoner, ILO-konvensjoner og nasjonal arbeidslovgivning på produksjonsstedet.

Dersom totalentreprenør bruker underleverandører for å oppfylle kontrakten, plikter totalentreprenør å videreføre og bidra til etterlevelse av kravene hos sine underleverandører.

19.1 Forbud mot barnarbeid i strid med nasjonal og internasjonal lovgivning (ILOs kjernekonvensjoner 138 og 182)

- Barn under 15 år (14 eller 16 år i visse land) skal ikke utføre noen typer arbeid som er til hindring eller skade for deres utdanning og/eller utvikling.
- Barn under 18 år skal ikke arbeide nattskift, eller utføre noen typer arbeid som vil sette deres sikkerhet, fysiske og/eller mentale helse i fare.
- Barn har rett til å bli beskyttet mot økonomisk utnyttning i arbeid.

19.2 Forbud mot tvangsarbeid (ILOs kjernekonvensjoner 29 og 105)

- Tvangsarbeid eller ufrivillig arbeid skal ikke forekomme i noen form for, herunder også som et middel for opplæring, straff eller for å fremme disiplin.
- Arbeidstakere skal ikke måtte levere depositum eller identifikasjonspapirer til arbeidsgiver.
- Arbeidstakere er fri til å avslutte arbeidsforholdet etter en rimelig oppsigelsestid.

19.3 Forbud mot diskriminering (ILOs kjernekonvensjoner 100 og 111)

- Arbeidstakere skal ikke forskjellsbehandles på grunnlag av kjønn, rase, hudfarge, religion, politisk oppfatning, nasjonal opprinnelse, sosial status, fagforeningsarbeid eller personlige forhold, i arbeidssituasjoner eller i tilgang til arbeid.
- Lønnen skal være lik for likt arbeid, uavhengig av kjønn.

19.4 Forbud mot manglende respekt for fagorganisering og kollektive forhandlinger (ILOs kjernekonvensjoner 87 og 98)

- Arbeidstakere og arbeidsgivere har rett til å danne, eller slutte seg til de organisasjoner de selv måtte ønske, og til å drive kollektive forhandlinger og dele innholdet.
- All aktivitet i forhold til denne organiseringen skal skje helt uten represalier eller andre former for forulemping for deltakerne.
- Arbeidsgiver må på ingen måte hindre arenaer for møter og kollektive forhandlinger.
- Der organisasjonsfriheten og retten til kollektive lønnsforhandlinger er begrenset ved nasjonal lov, skal arbeidsgiver legge til rette for, og ikke hindre, parallelle mekanismer til fri og uavhengige organisering og forhandling.

19.5 Totalentreprenør plikter å påse at produksjon av ytelser regulert til denne kontrakten skjer i henhold til produksjonslands nasjonale lovgivning:

Nasjonal lovgivning der produksjon finner sted skal etterleves. Av særlig relevante forhold fremheves

- 1) lønns- og arbeidstidsbestemmelser;
- 2) helse, miljø og sikkerhet;
- 3) regulære ansettelsesforhold, inklusive arbeidskontrakter; samt
- 4) lovfestede forsikringer og sosiale ordninger

19.6 Oppfølging

Totalentreprenør er forpliktet til å etterleve punkt 17.1 til 17.5 i egen virksomhet og i leverandørkjeden. På oppfordring fra SSHF skal dette dokumenteres ved:

- Egenrapportering og/eller
- Oppfølgingsamtaler og/eller
- En uavhengig parts kontroll av arbeidsforholdene¹ og / eller
- 3.-partssertifisering som SA8000 eller tilsvarende

SSHF, eller den SSHF bemyndiger, har rett til å gjennomføre annonserte eller uannonserte kontroller hos en eller flere aktører i leverandørkjeden i kontraktperioden. I tilfelle kontroll, plikter leverandør å oppgi navn og kontaktopplysninger på underleverandør(er). Kontaktopplysninger behandles konfidensielt.

Totalentreprenør har bevisbyrden for at de varer og materialer som leveres ikke innebærer et brudd på punkt 17.1 til 17.5 ovenfor.

Ved mislighold av ovennevnte forpliktelser kan SSHF kreve at totalentreprenør retter de påpekte manglene innen en rimelig frist fastsatt av SSHF. Rettelsene skal dokumenteres skriftlig og på den måten SSHF bestemmer. Dersom bruddet har skjedd hos underleverandør, kan SSHF kreve at totalentreprenør skifter ut underleverandøren. Dette skal skje uten kostnad for SSHF.

Dersom totalentreprenør blir klar over forhold i strid med kontrakten, skal totalentreprenør rapportere dette til SSHF uten ugrunnet opphold.

Manglende utbedring er å anse som et vesentlig mislighold av ovennevnte plikter og kan påberopes av SSHF som grunnlag for heving.

20 Opsjoner

Utløsning av opsjoner etter kontraktsinngåelse, medfører ingen endring av kontraktsbestemmelsene.

21 Lærlingeklausul

Det er et krav at lærlinger skal delta i utførelsen av kontraktarbeidet. Kravet kan oppfylles av totalentreprenør eller en eller flere av hans underentreprenører.

Arbeidstimene utført av en eller flere lærlinger, jf opplæringslova § 4-1, skal utgjøre minimum 5 % av arbeidstimene knyttet til produksjon i utførende fag (de fag som omfattes av utdanningsprogrammet for bygg- og anleggsteknikk, samt anleggsgartnerfaget) på prosjektet regnet frem til overtakelse.

Utenlandske entreprenører kan oppfylle lærlingekravet ved å benytte lærlinger som er tilknyttet offentlig godkjent lærlingeklausul eller tilsvarende ordning i annet EU/EØS-land.

Totalentreprenør skal ved oppstart, og på anmodning under gjennomføringen av kontraktsarbeidet, sannsynliggjøre at kravene vil bli oppfylt. Ved kontraktsavslutning skal det fremlegges oversikt over antall lærlingetimer. Timelister skal fremlegges på anmodning. Kravet gjelder ikke for arbeider som det ikke eksisterer lærlingeordning for, eller arbeider som ikke er egnet ut fra arbeidets art og helse, miljø og sikkerhet. Kravet gjelder heller ikke dersom totalentreprenør kan dokumentere at det i rimelig omfang er annonsert etter lærlinger, og at en fylkeskommune eller annen relevant institusjon etter en konkret henvendelse fra totalentreprenør, ikke har sett seg i stand til å formidle lærlinger.

**Blankett 2 - NS 8407 Forsikringsattest tingsforsikring
FORSIKRINGSATTEST****Tingsforsikring i overensstemmelse med NS 8407 pkt 8.1**

Undertegnede forsikringsselskap bekrefter herved at tingsskadeforsikring er tegnet i overensstemmelse med NS 8407 pkt 8.1 og med nedenfor angitte polisenummer, forsikringssted, forsikringssum, forsikringstid og forsikringsvilkår.

Forsikringsselskapet kan i forsikringstiden bli fri sitt ansvar etter denne forsikringsattest

1. ved å varsle SSHF minimum 30 dager før opphør av forsikringsdekningen dersom den sies opp eller av annen grunn faller bort.
2. ved at SSHF mottar en tilsvarende og tilfredsstillende forsikringsattest som den foreliggende fra det forsikringsselskap som overtar forsikringsdekningen.

***

Forsikringstaker:

(Totalentreprenør)

Navn:.....

Adresse:.....

Organisasjonsnr: .....

Medforsikret: SSHF

Forsikringsbevis nr: .....

Forsikringssted: .....

Prosjektnummer og navn: .....

Byggets adresse: .....

Forsikringssum: .....

Forsikringen er dekket på 1. risikovilkår. Forsikringsgiver påtar seg ikke risikoen for at forsikringssummen er dekkende.

Forsikringstid: Forsikringen gjelder inntil kontraktarbeidet er overtatt av SSHF.

Forsikringen omfatter:

- Materialer, prosjekteringsdokumenter og det som til enhver tid er utført av kontraktsgjenstanden.
- Materialer og prosjekteringsdokumenter SSHF har betalt forskudd for.
- Materialer og prosjekteringsdokumenter SSHF har overgitt i totalentreprenørens besittelse.

Forsikringens dekningsfelt:

Forsikringen er dekket etter følgende vilkår .....

(f.eks. Forsikringsselskap NN`s Prosjektforsikringsvilkår av 2016), som inneholder følgende generelle unntak:

1. Skade som direkte eller indirekte har sammenheng med krig, opprør eller alvorlige forstyrrelser av den offentlige orden.
2. Atomskade - uansett årsak - fra atomsubstans, dog ikke skade forårsaket av radioisotoper som i henhold til lov er tillatt brukt.
3. Skade som skyldes setning i grunn eller svikt i fundament.
4. Skade ved svinn og underslag

Overfor SSHF som medforsikret vil ikke andre unntak fra forsikringsdekning enn de som uttrykkelig fremgår av denne forsikringsattest bli gjort gjeldende.

***

Forsikringsselskapet aksepterer norsk rett og verneting i Norge (Kristiansand tingrett eller annet verneting som totalentreprenøren må akseptere) for eventuell tvist som involverer forsikringsselskapet og relaterer seg til aktuell kontrakt.

.....
Sted/Dato Forsikringsselskap

.....
Underskrift

**Blankett 3 - NS 8407 Forsikringsattest ansvarsforsikring
FORSIKRINGSATTEST
Ansvarsforsikring i overensstemmelse med NS 8407 pkt 8.2**

Undertegnede forsikringsselskap bekrefter herved at ansvarsforsikring er tegnet i overensstemmelse med NS 8407 pkt 8.2 og de nedenfor angitte krav. Forsikringsselskapet kan i forsikringstiden bli fri sitt ansvar etter denne forsikringsattest

1. ved å varsle SSHF minimum 30 dager før opphør av forsikringsdekningen dersom den sies opp eller av annen grunn faller bort.
2. ved at SSHF mottar en tilsvarende og tilfredsstillende forsikringsattest som den foreliggende fra det forsikringsselskap som overtar forsikringsdekningen.

***

Forsikringstaker

Forsikringsselskapet bekrefter at

.....(totalentreprenøren)
organisasjonsnr: .....har tegnet ansvarsforsikring.

Forsikringspolise nr. ....

Forsikringssum

Forsikringssummen utgjør minst 150 G per skadetilfelle.

Forsikringstid

Forsikringen gjelder inntil alt kontraktarbeid, herunder reklamasjonsarbeid, er utført.

Forsikringens omfang

Det er inngått kontrakt mellom SSHF og totalentreprenøren om bygging/ombygging/påbygging av.....

Prosjekt nr: .....

Adresse: .....

Forsikringen dekker erstatningsansvar for skade og økonomisk tap som totalentreprenøren og dennes kontraktsmedhjelpere kan påføre SSHFs eller tredjemanns person og ting i forbindelse med gjennomføringen av kontrakten.

Forbehold

Forsikringsselskapet bekrefter at forsikringsavtalen ikke inneholder bestemmelser:

- Som reduserer SSHFs rett til å kreve forsikringsoppgjør direkte fra selskapet, eller
- Som kan redusere SSHFs krav på grunn av sikredes forhold **etter** at forsikringstilfellet er inntrådt, eller
- Som reduserer skadelidtes rettigheter overfor forsikringsselskapet i forhold til det som følger av FALs deklarasjoniske bestemmelser.

***

Forsikringsselskapet aksepterer norsk rett og verneing i Norge (Kristiansand tingrett eller annet verneing som totalentreprenøren må akseptere) for eventuell tvist som involverer forsikringsselskapet og relaterer seg til aktuell kontrakt.

.....
Sted/Dato Forsikringsselskap

.....
Underskrift

Blankett 4 - NS 8407 Bankgaranti for kontraktsforskudd
Bankgaranti for kontraktsforskudd

Garanti nr.....

Ifølge ordre og for regning av

.....
som totalentreprenør/leverandør organisasjonsnr: .....stiller vi oss som
selvskyldnerkausjonist like overfor SSHF som SSHF, i anledning av at det på kontrakt av
...../..... 20 ..... mellom forannevnte
som gjelder prosjektnr..... bygg.....
kontraktnr..... navn.....
ytes et forskudd på kontraktsvederlaget med
kr .....ink. mva

.....
Beløpet i bokstaverGarantien gjelder for totalentreprenørens plikt til tilbakebetaling av forskuddet, herunder
morarenter og inndrivelsesomkostninger ved mislighold relatert til den aktuelle tilbakebetaling.Garantien gjelder inntil forskuddet er avregnet i tråd med avtalen mellom SSHF og
totalentreprenøren.Garantisten aksepterer norsk rett og verneing i Norge (Kristiansand tingrett eller annet verneing
som totalentreprenøren må akseptere) for eventuell tvist som involverer garantisten og relaterer
seg til aktuell kontrakt.

..... den ...../.....20 .....

.....
Underskrift

Blankett 5 - NS 8407 Fullmakt**[Firmanavn på leverandør/underleverandør]** (org. nr. [org nr]) (mailadresse [mailadresse])

gir herved

SSHF – organisasjonsnr 983 975 240

: Prosjekt [kontraksnummer] Fullmakt gyldig til [dato]

fullmakt til et ubegrenset antall ganger i den periode fullmakten gjelder for, å innhente opplysninger om

1. våre skatte- og avgiftsmessige forhold, begrenset til opplysninger som fremgår av skjemaet "Informasjon om skatte- og avgiftsforhold" (se vedlegg) og skjema for attest om restanser på skatt/avgift mv - RF-1244, (skatteattesten);

2. innrapporteringer på RF-1199 (både Del 1 og Del 2) til Sentralskattekontoret for Utenlandssaker vedrørende oppdraget; og

3. hvilke arbeidstakere som det er innrapportert lønn på i a-meldingen;

Fullmakten gjelder alle opplysninger som er taushetsbelagte etter forvaltningsloven § 13, merverdiavgiftsloven § 13-2, ligningsloven § 3-13, skattebetalingsloven § 3-2, a-opplysningsloven § 7 og folkeregisterloven § 13. For det tilfelle at ovennevnte bestemmelser i fullmaktens gyldighetsperiode erstattes av ny/nye bestemmelser, skal fullmakten også gjelde alle opplysninger som er taushetsbelagte etter den/de nye bestemmelser.

Den som blir gjort kjent med nevnte taushetsbelagte opplysninger, har selv plikt til å bevare taushet om disse opplysningene. Overtredelse av taushetsplikten kan medføre straff etter straffeloven (1902) § 121 og straffeloven (2005) § 209.

Fullmakten gjelder fra dato for undertegning og frem til seks måneder etter at kontrakten er ferdigstilt. SSHF gis herved fullmakt til i sin forespørsel om informasjon i henhold til denne fullmakt å bekrefte at forespørselen skjer innenfor fullmaktens gyldighetsperiode.

Det samtykkes i at SSHF kan sende forespørsel om informasjon etter denne fullmakt (inkludert fullmakten med vedlegg) samt annen relevant informasjon i kryptert e-post til den som skal fremskaffe informasjonen. Videre samtykkes det i at den som skal fremskaffe informasjonen kan sende denne i kryptert e-post til SSHF. Som kryptert e-post regnes også e-post som ikke selv er kryptert, men hvor den sensitive informasjonen fremgår av kryptert vedlegg til e-posten.

Som vedlegg til denne fullmakt følger fargekopi av pass, bankkort, førerkort eller nasjonalt ID-kort (sistnevnte for statsborgere innen EU/EØS/EFTA). (Legitimasjonen og kopien må tydelig vise bilde, navn, fødselsdato og signatur).

Det bekreftes at denne fullmakten

Innebærer et frivillig, uttrykkelig

og informert samtykke til

opphevelse av taushetsplikten.

[Sted], den [dato]

[Firmanavn på

leverandør/underleverandør]

Signatur

[Navn på den/de som

undertegner. Vedkommende må

ha signatur eller prokura og

denne må fremgå av

Foretaksregisteret/Enhetsregister

et.]